

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7386,Wystawa-Wielki-Glod-na-Ukrainie-Olkusz-do-30-listopada-2011.html>
17.03.2026, 07:11

Wystawa „Wielki Głód na Ukrainie” - Olkusz, do 30 listopada 2011

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Krakowie zaprasza na wystawę „Wielki Głód na Ukrainie”. Ekspozycja prezentowana jest w dniach od 2 do 30 listopada 2011 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie, przy ul. F. Nullo 29 b.

Wielki Głód był faktycznie ludobójstwem dokonany na narodzie ukraińskim. Przez cały czas jego trwania oficjalnie utrzymywano, że „żadnego głodu nie było”, a propaganda sowiecka nieustannie głosiła, jak to „wspaniale” żyje się kołchoźnikom i uczciwie pracującym chłopom w państwie sowieckim. Kiedy dziesiątki tysięcy ludzi umierały z głodu, sowieci wysyłali na wieś zespoły muzyczne i teatralne, jak podkreślano – dla „ukulturalnienia chłopów”. W kinach pokazywano kołchoźnikom filmy, których najczęstszym motywem przewodnim było wykonanie dyrektywy Stalina o „uczynieniu wszystkich kołchoźników zamożnymi” oraz „ukazanie olbrzymich zdobyczy socjalizmu”. W każdej gazecie sowieckiej z tamtego okresu można znaleźć teksty na temat „dostatniego życia kołchozowego”. Propagandzie sowieckiej przysłużyli się także niektórzy sympatycy ZSRS – dziennikarze (Walter Duranty), politycy (francuski premier Edouard Herriot), pisarze (noblista George Bernard Shaw), którzy byli na Ukrainie w okresie trwania Wielkiego Głodu, a następnie publicznie głosili rzekome szczęście i dostatek.

Podczas Wielkiego Głodu na Ukrainie zmarło co najmniej 3,5 mln osób. Głód z lat 1932–1933 nie nastąpił na skutek kataklizmu, lecz był konsekwencją decyzji Józefa Stalina i działań sowietów. Komuniści nigdy nie przyznali się do jego wywołania ani istnienia. Odmawiali konsekwentnie przyjęcia pomocy z zagranicy – zarówno od organizacji ukraińskich, jak i międzynarodowych. Skądinąd większość państw zachodnioeuropejskich chciała zachować jak najlepsze stosunki z ZSRS ze względów gospodarczych. Głód uznawano na ogół za wewnętrzną sprawę imperium sowieckiego.

Przywrócenie pamięci o Wielkim Głodzie na Ukrainie w latach 1932–1933, jako bezprecedensowej zbrodni totalitarnego systemu komunistycznego przeciwko narodowi ukraińskiemu, wreszcie przybliżenie tego tematu opinii publicznej oraz uznanie przez międzynarodową społeczność wydarzeń z lat 1932–1933 za jedną z najbardziej okrutnych zbrodni popełnionych w XX wieku w Europie jest celem ekspozycji. Posłużono się przy tym dokumentacją archiwalną, w dużej mierze odtajnioną niedawno przez Służbę Bezpieczeństwa Ukrainy.

Uroczyste otwarcie wystawy w Krakowie odbyło się 5 marca 2007 r., na placu św. Idziego. Honorowy patronat objął Prezydent Miasta Krakowa. Wśród gości i organizatorów

wernisażu byli: śp. prezes IPN dr hab. Janusz Kurtyka, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie prof. dr hab. Ryszard Terlecki, ambasador Ukrainy Ołeksandr Mocyk, Konsul Generalny Ukrainy w Krakowie Mychajło Brodowycz.

Termin: 2–30 listopada 2011 r.

Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Olkuszu, ul. F. Nullo 29 b.

Organizatorzy: Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Krakowie